

OBSAH

Seznam zkratk	11
Předmluva	13
Část 1 – K PROBLEMATICE BID RIGGING A DALŠÍMU PROLÍNÁNÍ PRÁVA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE A VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	
1. kapitola – Ekonomické aspekty boje s bid riggingem: je prevence ten nejlepší lék?	19
1.1 Co je bid rigging a proč je škodlivý?	19
1.2 Jak bojovat proti bid riggingu s využitím ekonomických metod?	25
1.2.1 Prevence bid riggingu	26
1.2.2 Detekce bid riggingu	29
1.2.2.1 Strukturální metody	29
1.2.2.2 Behaviorální metody	31
1.2.2.3 Kvantitativní metody	31
1.2.2.4 Kvalitativní metody	37
1.2.3 Penalizace bid riggingu	39
1.2.3.1 Teorie optimální pokuty	39
1.2.3.2 Postihování bid riggingu v praxi	41
2. kapitola – Ekonometrické a kvantitativní metody při detekci bid riggingu	44
2.1 Formy bid riggingu	45
2.1.1 Krycí nabídky	45
2.1.2 Nepodání nabídky	46
2.1.3 Rotace nabídek	46
2.1.4 Rozdělení trhu	46
2.2 Charakteristiky trhů zvyšující pravděpodobnost výskytu bid riggingu	47
2.2.1 Malý počet potenciálních dodavatelů	47
2.2.2 Omezená možnost vstupu na trh	48
2.2.3 Charakter poptávek zadavatelů	48
2.2.4 Omezená dostupnost substitučních výrobků či služeb	48
2.2.5 Obdobné produkty nebo služby	48
2.2.6 Malé nebo žádné technologické změny	48
2.2.7 Sdružení uchazečů	49

2.3	Screening trhů.	49
2.3.1	Hlavní metody screeningu	50
2.3.1.1	Detekce podezřelých nabídek s využitím existence nepravděpodobných jevů	50
2.3.1.2	Vysoké nabídkové ceny	51
2.3.1.3	Nabídky nezohledňující změnu nákladů.	51
2.3.2	Aplikace screeningu v praxi soutěžního úřadu – systém BRLAS	51
2.4	Statistické metody detekce bid riggingu	52
2.4.1	Klasifikace metod detekce podle jejich zaměření.	52
2.4.2	Členění podle charakteristiky.	53
2.5	Ekonometrické metody odhalování bid riggingu	55
3.	kapitola – Podání nabídky ve sdružení – společensky žádoucí jednání, nebo kartelová dohoda?	58
4.	kapitola – Průřez zahraniční rozhodovací praxí k problematice společného podání nabídky	73
4.1	Dohody o společných nabídkách – cílové dohody	77
4.2	Dohody o společných nabídkách – výsledkové dohody	79
4.3	Obrana soutěžitelů prokázáním tzv. efficiencies	82
4.4	Rozhodovací praxe ÚOHS	83
5.	kapitola – Adresáti právní úpravy – jak dalece se koncept soutěžitele promítá do zakázkového práva?	86
5.1	K adresátům právní úpravy.	86
5.2	Soutěžní právo a jeho adresáti	87
5.3	Adresáti pravidel o veřejném zadávání	90
5.3.1	Více nabídek podávaných jednou ekonomickou jednotkou	91
5.3.2	Vyloučení pro porušení soutěžního práva	94
5.4	Soutěžitel jako ekonomická jednotka v českém právu	96
6.	kapitola – Může dojít k bid riggingu mezi subjekty, které jsou součástí jednoho soutěžitele?	97
6.1	Adresáti práva veřejných zakázek a soutěžního práva	98
6.2	Soutěžitel podle soutěžního práva a více nabídek podaných jedním soutěžitelem.	98
6.3	Více nabídek podaných jedním soutěžitelem z pohledu práva veřejných zakázek	100
6.3.1	Věc Lloyd's of London	102

6.3.2	Věc Ecoservice projektai UAB (dříve „Specializuotas transportas“ UAB).....	104
6.4	Právní důsledky vyplývající z trestněprávních předpisů	106
7.	kapitola – Bid rigging a dokazování – důkazní standard podle judikatury českých soudů.....	109
7.1	Obecná východiska trestního práva a správního trestání.....	109
7.1.1	Důkazní standard	110
7.1.2	Nepřímé důkazy a procesní otázky	112
7.2	Požadavky vyplývající z unijního práva a specifika soutěžního práva	114
7.2.1	Dokazování u bid riggingu	115
7.2.2	Získávání důkazů	117
7.3	Rozbor dosavadní české judikatury.....	120
7.3.1	Prokazování zakázaného jednání	120
7.3.2	Prokázání kontaktů.....	120
7.3.3	Řetězec nepřímých důkazů	122
7.3.4	Elektronické důkazy.....	126
7.4	Přičitatelnost jednání.....	128
7.5	Narušení hospodářské soutěže a relevantní trh	131
7.6	Použitelnost důkazů.....	133
7.7	Zhodnocení rozhodovací praxe národních soudů.....	135
8.	kapitola – Trestání bid riggingu	137
8.1	Pokuty za bid rigging.....	139
8.2	Ještě k pokutám.....	145
8.3	Zákaz plnění veřejných zakázek.....	146
8.4	Teoretická východiska versus ekonomická realita.....	150
8.5	K individualizaci trestu.....	154
9.	kapitola – Trestněprávní aspekty tendrových kartelů	159
9.1	Základní trestní normy týkající se kartelů	160
9.2	Stručné uvedení do kontextu kriminalizace kartelů	163
9.3	Vybrané problematické aspekty stávající úpravy	166
9.3.1	Dohoda (<i>stricto sensu</i>) nebo dohoda (<i>largo sensu</i>)?.....	166
9.3.2	Skuteční a potenciální konkurenti?	169
9.3.3	Co může znamenat „jiná (horizontální) dohoda narušující hospodářskou soutěž“?	170
9.3.4	Pravděpodobné problémy s kvantitativním určením výše újmy či výhod v kartelových věcech	172

9.4	Trestní a/nebo správní postih?	173
9.5	Souběh trestného činu kartelu a pletich	175
9.6	Trestní odpovědnost manažerů a Leniency program	175
10.	kapitola – K některým aspektům soukromoprávního vymáhání škody způsobené bid riggingem.	180
10.1	Obecná východiska	180
10.1.1	Bid riggingové praktiky	180
10.1.2	Soukromoprávní vymáhání škody	181
10.2	Aktuální trendy vymáhání škody způsobené bid riggingem zadavateli	183
10.3	K postavení některých subjektů při soukromoprávním vymáhání škody	185
10.3.1	Spolupracující škůdce.	185
10.3.2	Malí a střední podnikatelé.	190
10.3.3	Subdodavatelé	192
11.	kapitola – Možnosti a limity horizontální spolupráce mezi zadavateli	194
11.1	Geneze právní úpravy	194
11.2	Podmínky využití institutu horizontální spolupráce.	201
11.2.1	Osobní působnost výjimky	202
11.2.2	Podmínka podle ustanovení § 12 písm. a) ZZVZ	203
11.2.3	Podmínka podle ustanovení § 12 písm. b) ZZVZ	208
11.2.4	Podmínka podle ustanovení § 12 písm. c) ZZVZ	210
11.3	Podmínky realizace horizontální spolupráce vyplývající ze soutěžních předpisů.	214
12.	kapitola – Zakázaná dohoda jako důvod pro vyloučení ze zadávacího řízení	218
12.1	Bid rigging jako důvod k vyloučení účastníka zadávacího řízení ...	220
12.1.1	Nezpůsobilost podle § 48 odst. 5 písm. f) ZZVZ	220
12.1.2	Nezpůsobilost podle § 48 odst. 6 ZZVZ	223
12.1.2.1	Věrohodné informace aneb jak odhalit bid rigging	225
12.1.2.2	Sdělení Komise 2021/C 91/01 o nástrojích pro boj proti tajným ujednáním při zadávání veřejných zakázek a o pokynech, jak uplatňovat související důvod pro vyloučení.	226

12.1.2.3	Soutěžní prověrka jako účinný nástroj boje proti protisoutěžnímu jednání	229
12.1.3	Možnost tzv. sebeočistění (self-cleaning)	230
12.2	Procesní otázky vyloučení podle § 48 odst. 6 ZZVZ a efektivita prosazování soutěžního práva	232
12.2.1	Odůvodnění rozhodnutí o vyloučení	232
12.2.2	Vyloučení nebo podnět k ÚOHS?	234
12.2.3	Opatření pro účinný boj proti tajným ujednáním	235
12.2.4	Spolupráce zadavatele a ÚOHS	237
12.3	Riziko náhrady škody v důsledku vyloučení § 48 odst. 6 ZZVZ bez naplnění důvodů	239
12.3.1	Protiprávní jednání zadavatele	239
12.3.2	Vznik škody a příčinná souvislost	241
13. kapitola –	Vymezení relevantního trhu u veřejné zakázky a jeho potenciální efekt na průběh zadávacího řízení	244
13.1	Vymezení relevantního trhu u veřejné zakázky	244
13.2	Vliv relevantního trhu na průběh zadávacího řízení.	248
13.2.1	Volba zadávacího řízení ve vazbě na vymezení relevantního trhu	248
13.2.2	Vliv na zadávací podmínky	249
13.3	Vliv na dovození pochybení na straně zadavatele	251
13.4	Otázka aktivní legitimace dodavatele, který není účastníkem relevantního trhu, k podání námitek a návrhu	252
14. kapitola –	Regulace zahraničních subvencí a jejich dopad na hospodářskou soutěž a veřejné zakázky.	257
14.1	Regulatorní mezera	259
14.2	Nařízení o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh	260
14.2.1	Výkon a dohled nad dodržováním nařízení	260
14.2.2	Povaha subvence	262
14.2.3	Substantivní a vyvažovací test.	263
14.2.4	Modul první – šetření spojování podniků	264
14.2.5	Modul druhý – šetření subvencí narušujících zadávací řízení.	266
14.2.6	Modul třetí – přezkum zahraničních subvencí z moci úřední	268
14.2.7	Závazky a nápravná opatření	269

14.2.8	Procesní ustanovení a sankce	269
14.3	Dopady přijetí nařízení na investiční prostředí a transakční praxi ..	270
ČÁST 2 – AKTUÁLNÍ VÝZVY PRO VÝVOJ ANTITRUSTU A VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ		
15.	kapitola – Zelený antitrust. Green deal a soutěžní právo	275
15.1	Klimatická změna, Zelená dohoda a soukromá iniciativa	276
15.2	Soutěžní právo a předmět jeho ochrany	278
15.3	Soutěžní právo jako nástroj dosahování udržitelnosti a klimatické neutrality	280
15.4	Koordinace již dnes povolená	282
15.4.1	Dohody neomezující soutěž	282
15.4.2	Doplňková omezení	282
15.4.3	Bloková výjimka	283
15.4.4	Zákonná výjimka (čl. 101 odst. 3 SFEU)	283
15.5	Návrhy na změnu politiky posuzování čl. 101 odst. 3 SFEU	284
15.6	Rizika	289
15.6.1	Ekonomická rizika	289
15.6.2	Greenwashing	291
15.6.3	Rizika pro soutěžní úřady	291
15.6.4	Konzistentnost soutěžního práva a právní jistota	293
15.6.5	Alibi pro vlády	294
15.7	Kompromisní cesta	294
16.	kapitola – Umělá inteligence jako kvalitativní výzva pro ochranu hospodářské soutěže	299
16.1	Konkurenční (ne)jistota a nedohodnuté algoritmické kartely	303
16.2	Únik a super-dominance s pomocí AI	308
16.3	Ochrana soutěže nebo ochrana spotřebitele?	313
17.	kapitola – Vendor lock-in a problematika neoprávněné veřejné podpory	319
17.1	Nezákonnost vendor lock-in efektu z pohledu ZZVZ	320
17.2	Aspekt veřejné podpory – princip soukromého investora	322
17.3	Důsledky toho, že v takovém případě může jít o veřejnou podporu	326
18.	kapitola – Odpovědné veřejné zadávání – vývoj v Evropské unii a v České republice a výhled do budoucnosti	328
18.1	Vývoj odpovědného veřejného zadávání v Evropské unii	329

18.2	Vývoj odpovědného veřejného zadávání v České republice.....	333
18.3	Aktuální situace v České republice	335
18.4	OVZ a hospodářská soutěž.....	337
18.5	Odpovědi některých členských států na výzvy v OVZ	339
18.6	Namísto závěru – zamyšlení nad budoucím rozvojem OVZ.....	343
	Závěrem	345
	Summary	347
	Literatura	354
	O autorech	369
	Věcný rejstřík.....	378